

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Milana Lipovského v trestnej veci obžalovaného **M. L. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 185a zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný zákon) a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí dňa 29. mája 2013 v Bratislave sťažnosti obžalovaného JUDr. A. P., obhajcu JUDr. J. J. a svedka I. B. proti uzneseniu predsedníčky senátu Krajského súdu v Nitre, zo dňa 30. apríla 2013, sp. zn. 4T 3/2005, a takto

r o z h o d o l:

Podľa § 148 ods. 1 písm. c/ zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok) sťažnosti obžalovaného JUDr. A. P., obhajcu JUDr. J. J. a svedka I. B. **sa z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Uznesením predsedníčky senátu Krajského súdu v Nitre, zo dňa 30. apríla 2013, sp. zn. 4T 3/2005, bola obžalovanému JUDr. A. P., jeho obhajcovi JUDr. J. J. a svedkovi I. B. uložená v zmysle § 66 ods. 1 zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok) poriadková pokuta, každému vo výške 300 €.

Proti tomuto uzneseniu podali včas sťažnosti obžalovaný JUDr. A. P., obhajca JUDr. J. J. a svedok I. B..

Obžalovaný JUDr. A. P. v odôvodnení svojej sťažnosti namietal, že súd o poriadkovej pokute rozhodol bez dostatočného zistenia skutkového stavu. Je pravdou, že bol na lekárskom ošetrení dňa 23. apríla 2013 a od tohto dátumu mohol oznámiť súdu svoju práceneschopnosť, avšak napriek tomu mal záujem zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní. V noci sa mu náhle zhoršil zdravotný stav, mal silné bolesti, ktoré ho paralyzovali na lôžku. Vzhľadom

na uvedené skutočnosti mal za to, že ospravedlnenie sa súdu bolo urobené včas. Ďalej namietal, že sudkyňa v rozhodnutí neodôvodnila výšku uloženej pokuty. Poukazoval pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 To 46/2000, ako aj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky ÚS 52/03, podľa ktorého poriadková pokuta musí byť uložená v súlade so zákonom. Musí spočívať na relevantných a dostatočných dôvodoch. Musí byť zachovaný aj primerane vyvážený vzťah medzi použitými prostriedkami (vrátane výšky pokuty) a sledovaným cieľom. V závere sťažnosti žiadal, aby najvyšší súd rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty vo vzťahu k nemu zrušil.

Obhajca obžalovaného JUDr. J. J. v písomnom odôvodnení svojej sťažnosti namietal, že súd o poriadkovej pokute rozhodol bez dostatočného zistenia skutkového stavu. Dňa 30. apríla 2013 (v deň konania hlavného pojednávania) ráno o 05.00 hod. mu obžalovaný JUDr. A. P. volal, že pre náhle zhoršený zdravotný stav sa nemôže pojednávania zúčastniť. Pritom nechcel, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Vzhľadom k tomu, že pojednávanie sa nemohlo uskutočniť bez účasti jeho klienta, považoval za neúčelné a nevhodné cestovať na Krajský súd v Nitre. Okrem toho mu deň pred pojednávaním volal svedok J. M., ktorému pracovníčka súdu oznámila, že pojednávanie odročí. Aj táto informácia prispela k tomu, že sa rozhodol pojednávania nezúčastniť. Rovnako ako obžalovaný P. namietal, že sudkyňa v rozhodnutí neodôvodnila výšku uloženej pokuty. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 To 46/2000, ako aj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky ÚS 52/03. Žiadal, aby najvyšší súd napadnuté uznesenie vo vzťahu k nemu ako aj k obžalovanému P., zrušil.

Svedok I. B. vo svojej sťažnosti uviedol, že deň pred pojednávaním mu bolo pracovníčkou súdu telefonicky oznámené, že pojednávanie bude. Následne v poobedňajších hodinách mu pracovníčka súdu oznámila, že pojednávanie nebude v dôsledku práceneschopnosti jedného z obvinených. Túto skutočnosť si ešte overoval u svedka M., ktorému bolo tiež telefonicky oznámené, že pojednávanie sa konať nebude. Vzhľadom na uvedené, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania na pojednávanie neprišiel. Zároveň sa ospravedlnil celému senátu za svoju neúčast.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti preskúmal podľa § 147 ods. 1 zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok) správnosť

výrokov napadnutého uznesenia ako aj konanie, ktoré tomuto uzneseniu predchádzalo a zistil, že sťažnosti obžalovaného JUDr. A. P., obhajcu JUDr. J. J. a svedka I. B. nie sú dôvodné.

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že v trestnej veci proti obžalovanému M. L. a spol. vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 4T 3/2005, bolo odročené pojednávanie na 30. apríla 2013 o 08:45 hod.

Obžalovaný JUDr. A. P. bol na pojednávanie riadne predvolaný, pričom toto predvolanie mu bolo doručené na adresu trvalého bydliska dňa 12. apríla 2013 (č.l. 2199). Obžalovaný sa tohto pojednávania nezúčastnil, pričom ospravedlnenie svojej neúčasti zaslal na emailovú adresu podateľne krajského súdu dňa 30. apríla 2013 o 07.34 hod. (č.l. 2211-2214). V žiadosti o ospravedlnenie jeho neúčasti na hlavnom pojednávaní uviedol, že je dočasne práceneschopný a jeho zdravotný stav mu neumožňuje zúčastňovať sa pojednávaniu až do konca mája 2013. Prílohou tejto žiadosti bolo potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti obžalovaného odo dňa 20. marca 2013 vystavené MUDr. E. F. dňa 23. apríla 2013. Uvádza sa v ňom, že JUDr. A. P. je práceneschopný od 20. marca 2013 pre pomliaždenie driekovej chrbtice a odlomenie oblúka stavca L5 v interartikulárnej oblasti obojstranne. Toto zranenie obžalovanému neumožňuje zúčastniť sa pojednávaniu najmenej po dobu jedného mesiaca (do konca mája 2013).

Obhajca obžalovaného JUDr. J. J. bol na pojednávanie riadne predvolaný. Z doručky na č.l. 2199 vyplýva, že toto predvolanie prevzal dňa 16. apríla 2013. Podľa úradného záznamu na č.l. 2210 je zrejmé, že obhajca JUDr. J. sa telefonicky v trestnej kancelárii krajského súdu informoval, či sa dňa 30. apríla 2013 bude konať hlavné pojednávanie. Asistentkou mu bolo oznámené, že pojednávanie sa konať bude. Napriek tomu sa pojednávania nezúčastnil, pričom ospravedlnenie o svojej neúčasti zaslal na emailovú adresu podateľne krajského súdu dňa 30. apríla 2013 o 08.41 hod. V žiadosti o ospravedlnenie svojej neúčasti (č.l. 2216) uviedol, že jeho klient JUDr. A. P. je dočasne práceneschopný a zdravotný stav mu neumožňuje zúčastniť sa pojednávania. Preto žiadal aj on o ospravedlnenie svojej neúčasti.

Svedok I. B. bol na pojednávanie riadne predvolaný, pričom predvolanie prevzal dňa 4. februára 2013 (č.l. 2199). Z úradného záznamu na č.l. 2210a vyplýva, že dňa 29. apríla 2013 o 13.45 hod. asistentka senátu oznámila svedkovi I. B., že pojednávanie dňa 30. apríla

2013 sa konať bude, aby sa na toto pojednávanie dostavil. Napriek tomu sa svedok na pojednávanie nedostavil a svoju účasť riadne a včas neospravedlnil.

Podľa § 66 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok) kto napriek predchádzajúcemu napomenutiu ruší konanie, alebo kto sa voči súdu, prokurátorovi, vyšetrovateľovi, alebo policajnému orgánu správa urážlivo, alebo kto bez dostatočného ospravedlnenia neuposlúchne príkaz, alebo nevyhoví výzve, ktoré mu boli dané podľa tohto zákona, toho môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ, alebo policajný orgán potrestať poriadkovou pokutou do výšky 50 000 Sk (1 650 €).

Poriadková pokuta predstavuje tradičný spôsob postihu tých osôb, ktoré neuposlúchnu výzvu alebo vydaný príkaz a je jedným z prostriedkov vynútenia splnenia určitej povinnosti podľa Trestného poriadku.

Ak je obžalovaný, jeho obhajca alebo svedok riadne a včas upovedomený o hlavnom pojednávaní, je potrebné takéto upovedomenie považovať za príkaz podľa Trestného poriadku, aby sa na hlavné pojednávanie dostavil tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 66 ods. 1 zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok).

Dostatočným ospravedlnením podľa § 66 ods. 1 zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok) sa podľa ustálenej súdnej praxe rozumie existencia vážneho dôvodu, ktorý bráni v účasti na úkone a jednak musí ísť o včasné ospravedlnenie neúčasti.

Podľa okolností konkrétneho prípadu je výnimočne možné aj dodatočné ospravedlnenie v prípade náhlej a objektívnej prekážky, ktorá je natoľko závažná, že reálne a úplne znemožní takej osobe účasť na nariadenom úkone súdu a zároveň aj samotné riadne a včasné ospravedlnenie jej neprítomnosti pred úkonom súdu.

V posudzovanom prípade sa tak nestalo. Z potvrdenia vystaveného MUDr. E. F. zo dňa 23. apríla 2013 vyplýva, že obžalovaný JUDr. A. P. bol práceneschopný od 20. marca 2013 pre pomliaždenie driekovej chrčtice a odlomenie oblúka stavca L5 v interartikulárnej oblasti obojstranne. Toto zranenie obžalovanému neumožňuje zúčastniť sa pojednávani

najmenej po dobu jedného mesiaca (t.j. do konca mája 2013). Je teda zrejmé, že obžalovaný si už v tomto čase bol vedomý, že pojednávania na Krajskom súde v Nitre dňa 30. apríla 2013 sa nebude môcť zúčastniť. Napriek tomu ospravedlnenie svojej neúčasti zaslal súdu až v ranných hodinách v deň konania hlavného pojednávania. Najvyšší súd preto neuveril tvrdeniu obžalovaného, že sa pojednávania chcel zúčastniť, aj keď bol práceneschopný.

V období dočasnej práceneschopnosti je pacient povinný dodržiavať liečebný režim, určený svojim ošetrojúcim lekárom. Liečebným režimom sa má na mysli životospráva osoby na podporu liečby, ktorú určuje ošetrojúci lekár (§ 2 ods. 11 zák. č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov). V rámci liečebného režimu lekár môže určiť i vychádzkové hodiny, t.z. hodiny počas dňa, cez ktoré má pacient právo zdržovať sa mimo svojho obydlika za účelom prechádzky, pobytu na čerstvom vzduchu, či zadovážania si svojich základných potrieb.

Z potvrdenia vystaveného ošetrojúcim lekárom z 23. apríla 2013 jednoznačne vyplýva, že obžalovaný JUDr. A. P. sa vzhľadom na svoj zdravotný stav nebude môcť zúčastniť akýchkoľvek pojednávaní až do konca mája 2013. Preto sa najvyšší súd stotožnil so záverom krajského súdu, že ospravedlnenie vykonané až dňa 30. apríla 2013 (teda v deň konania pojednávania) nebolo ospravedlnením vykonaným včas.

Najvyšší súd sa stotožnil aj so záverom krajského súdu o uložení poriadkovej pokuty pre obhajcu JUDr. J. J.. V jeho prípade neexistovali dôvody, pre ktoré by sa nemohol zúčastniť pojednávania. Skutočnosť, že sa obžalovaný nemohol zúčastniť pojednávania a nesúhlasil s konaním v jeho neprítomnosti, nemá vplyv na povinnosť obhajcu dostaviť sa na úkon, na ktorý bol riadne a včas predvolaný. Tvrdenie obhajcu, že mu deň pred pojednávaním volal svedok J. M., ktorému pracovníčka súdu oznámila, že pojednávanie sa bude odročovať, považoval najvyšší súd za účelové. V predmetnom spise neexistuje úradný záznam, ktorý by túto skutočnosť potvrdzoval. Na č.l. 2206 sa nachádza len úradný záznam, z ktorého vyplýva, že dňa 29. apríla 2013 oznámil svedok J. M. svoju neúčasť na hlavnom pojednávaní z dôvodu dočasnej práceneschopnosti, pričom toto potvrdenie zaslal súdu prostredníctvom faxu. Neprítomnosť obžalovaného na hlavnom pojednávaní nie je možné považovať za okolnosť odôvodňujúcu ospravedlnenie neúčasti obhajcu na

predvolanom úkone. Rovnako ospravedlnenie vykonané 4 minúty pred pojednávaním nemožno považovať za ospravedlnenie vykonané včas.

V súvislosti s uložením poriadkovej pokuty svedkovi B. najvyšší súd poukazuje na úradný záznam na č.l. 2210a, z ktorého vyplýva, že dňa 29. apríla 2013 o 13.45 hod. asistentka senátu oznámila svedkovi, že pojednávanie dňa 30. apríla 2013 sa konať bude, aby sa na toto pojednávanie dostavil. Najvyšší súd neuveril tvrdeniu svedka B., že si overoval u svedka M., či sa pojednávanie bude odročovať. Zo spisového materiálu nevyplýva, že by sa hlavné pojednávanie malo odročiť. V prípade, že by svedok M. telefonoval s asistentkou ohľadom odročenia pojednávania, nemal dôvod, aby potom ospravedlňoval svoju neúčasť dočasnou práceneschopnosťou.

Správny a zákonný bol preto postup predsedníčky senátu krajského súdu, keď so zreteľom na zistené okolnosti prípadu uložila obžalovanému JUDr. A. P., obhajcovi JUDr. J. J. a svedkovi I. B. poriadkovú pokutu, ktorej výška zodpovedá významu nariadeného úkonu trestného konania.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 29. mája 2013

JUDr. Igor B u r g e r , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová